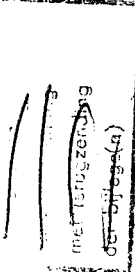

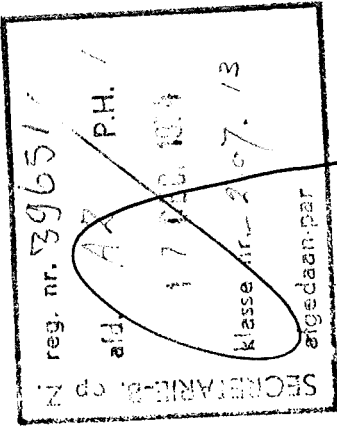
R I J K S A R C H I E F I N N O O R D - B R A B A N T .

24-12-74
39651
Cirkelwaken

's-Hertogenbosch, 12 december 1974
Waterstraat 20
Tel.(073)132000
135971
Gironr.1076790

1939 (1974)

Onderwerp: Gemeentewapen.

A.Z. nr. 342

Zeer geachte Heer,

Bij reorganisatiewerkzaamheden van het prentenkabinet van het Rijksarchief kwamen afbeeldingen van gemeentewapens naar boven, die voor onze collectie te weinig relevant zijn om bewaard te blijven.

Het betreft een verzameling gemeentewapens van alle gemeenten in de provincie Noord-Brabant, afgebeeld op dik papier van ongeveer 80 bij 60 cm. groot, waarin het wapen van Uw gemeente is "uitgeprikt" om te dienen als weefmodel voor de z.g. vrijhoek in de Noordbrabantse blokvlag. Deze vlaggen zijn gemaakt naar een plan van de toenmalige rijksarchivaris Mr. Dr. J.P.W.A.Smit en werden op 19 juli 1935 door de toenmalige Bossche burgemeester Mr. F.van Lanschot aan de burgemeesters van de noordbrabantse gemeenten aangeboden bij gelegenheid van een ontvangst in de hoofdstad bin nen het kader van de feesten rond het zevenhonderdvijftig-jarig bestaan bestaan van 's-Hertogenbosch als stad (zie bijlagen) ^{op de archieven}.

Deze vlaggen zijn in tal van gemeenten als (provisorische) gemeentevlag in gebruik gebleven al hebben sindsdien een aantal gemeenten een eigen vlag laten ontwerpen al dan niet met goedkeuring door de Hoge Raad van Adel. In verschillende gemeentehuizen hebben zij nog een plaats.

Deze weefmodellen zijn voor U wellicht nog bruikbaar i.v.m. de inrichting van een gemeentehuis als wandkleed of als motief voor de rugbekleding van de burgemeestersstoel.

Mocht U hierin geïnteresseerd zijn dan hoop ik van U nader bericht te ontvangen, bij voorkeur schriftelijk.

Met de meeste hoogachting,

DE RIJKSARCHIVARIS IN NOORD-BRABANT,

(Dr. L.P.L. Pirenne)

BIJL: 3
TYP : L.P./M.v.D.
COLL:

*Adolf Jaarne Feestelijk
aan de museum
museum.*

Archivaris

W.v.Ham
v.Hoogendorpstr.10
Steenbergen N.Br.

Steenbergen/Bergen op Zoom
7 oktober 1965

Waarde Heer Sierksma,

Ziehier schrijven no.206 van 10 maart 1957 aan de Commissaris der Koningin in N.Br.: "Ter voldoening aan de circulaire van Uwe excellentie in dato 25 Febr j.l. A no.13, afdeling Griffief, hebben wij de eer te berigten:

Dat deze gemeente geene ~~g~~amgenteft of vroeger bezeten heeft. Burgemeester en Wethouders van Bergen op Zoom, wg. enz."

Aldus een negatief bericht.

Hoe kwam die Steenbergen, H.C. dan aan die vlag? Heeft hij hem zelf ontworpen? Hoe is de betrouwbaarheid van deze bron in het algemeen?

Tenslotte deel ik nog mede, dat er een officieuze vlag bij de gemeente Bergen op Zoom in gebruik schijnt te zijn. Er is n.l. iets dergelijks wel eens vertoond, met banen of iets dergelijks. Dit moet echter een conceptie van gemeentewerken zijn, waarvan de officiële administratie niets weet. Wellicht kunt u langs de ambtelijke weg hier eens naar informeren? Persoonlijk ligt een dergelijk intern onderzoek niet bepaald op de weg van de assistent van de archivaris.

Met de beste groeten,

GEMEENTEBESTUUR VAN BERGEN OP ZOOM

BERGEN OP ZOOM, 8 september 1970.
Telefoon (01640) 33920

PS/BB

Secretarie III
No. 70/36D

Aan:

Heren Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant,
te

Onderwerp gemeentevlag

's-HERTOGENBOSCH.

Antwoord op brief d.d. 5 augustus 1970.
G nr. 411.475

Bijlagen

-1-

AFSCHRIFT.

In antwoord op Uw hierboven vermeld schrijven delen wij U mede, dat in deze gemeente wel een gemeentevlag wordt gevoerd, doch een officieel besluit tot het voeren hiervan niet is genomen.

De Gemeente Bergen op Zoom bezigt sinds 1962 een eigen vlag, die de moderne versie is van reeds omstreeks 1870 in gebruik genomen stadsvlag. Deze vlag vertoont de gemeentekleuren rood en wit in drie banen, waarvan de middelste baan dubbel zo hoog is als de beide overige. Op die middelste (witte) baan het volledige stadswapen. Het verschil tussen de vlaggen van 1870 en 1962 is de plaatsing van het gemeentewapen. In die van 1870 staat dit midden op de witte baan, in die van 1962 (meer juist) aan de broekzijde.

Sijn de stadskleuren thans wit en rood, in de markiezentijd gebruikte de stad de kleuren wit en zwart in geblokte vlakken. Na het verdwijnen van de markiezen ging men op de kleuren van het gemeentewapen over (rood en wit).

Overigens mogen wij U terzake verwijzen naar het uitvoerig artikel van de assistent van het Gemeente-archief van Bergen op Zoom W.A. van Ham, "De symbolen van Stad en Land van Bergen op Zoom", in "De Nederlandse Leeuw" jaargang 1968 no. 6, welke publicatie ook bij de Hoge Raad van Adel bekend is.

Voor de goede orde gaat een model van de gemeentevlag hierbij. Wij hopen U naar genoegen te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en Wethouders van Bergen op Zoom,

w.z. Drs. L. J. W. van de ... , Burgemeester.

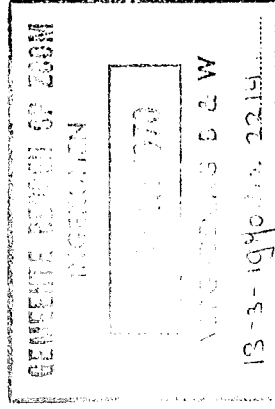
Gemeente-archivaris

wg. Mr. P. J. Pauwels

, Secretaris.

GEMEENTE-ARCHIEF BERGEN OP ZOOM

BERGEN OP ZOOM, 2 maart 1970
St Annastraat 6
tel. (01640) 3920

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
der Gemeente Bergen op Zoom

Onderwerp: Gemeentevlag

F nr.119

Uw ^{kant}brief van 20-2-1970 8/36 D

Met de inhoud van het mij om advies gezonden en hierbij teruggaandé schrijven van de Stichting voor Banistiek en Heraldiek d.d. 17 febr. 1970 inzake het gebruik van de gemeentevlag kan ik mij zeer wel verenigen. Inderdaad is het passend bij feestelijkheden van plaatselijk belang, zoals hoog bezoek, herdenking bevrijding enz. op het stadhuis de eigen gemeentevlag uit te hangen in plaats de Nederlandse driekleur.

De Gemeente Bergen op Zoom bezigt sinds 1962 een eigen vlag, die de moderne versie is van een reeds omstreeks 1870 in gebruik genomen stadsvlag. Deze vlag vertoont de gemeentekleuren rood en wit in drie banen, waarvan de middelste baan dubbel zo hoog is als de beide overige. Op die middelste (witte) baan het volledige stadswapen. Het verschil tussen de vlaggen van 1870 en 1962 is de plaatsing van het gemeentewapen. In die van 1870 staat dit midden op de witte baan, in die van 1962 (meer juist) aan de broekzijde.

Zijn de stadskleuren thans wit en rood, in de markiezentijd gebruikte de stad de kleuren wit en zwart in geblokte vlakken. Na het verdwijnen van de markiezen ging men op de kleuren van het gemeentewapen over (rood en wit). De uit het begin van de 19e eeuw daterende bodebus (draaginsigne van de gemeentebode) hangt dan ook aan een rood-wit lint. De luiken van het stadhuis en de gevangenpoort zijn sedert hun restauratie in de kleuren rood en wit geschilderd. Ik wil U terzake verwijzen naar het uitvoerig artikel van de assistent van het Gemeente-archief W.A. van Ham, De symbolen van Stad en Land van Bergen op Zoom, in De Nederlandse Leeuw jaargang 1968 no. 6.

Bovengenoemde vlag is inderdaad nooit officieel vastgesteld bij raadsbesluit. Ik moge U adviseren dit alsnog te doen. Andere Brabantse gemeenten deden dat reeds eerder zoals: Eindhoven 1927, Breda 1952, Oosterhout 1956, Roosendaal 1958, Helmond 1959. Een ontwerp raadsbesluit zend ik U hierbij toe vergezeld van een tekenin De vlag, zoals die in dit ontwerp is beschreven, is reeds in gebruik zodat aan de vaststelling geen financiële consequenties verbonden zijn.

Ter bevordering van de stedelijke gemeenschapszin verdient het aanbeveling de burgerij te adviseren dezelfde vlag te bezigen evenve met weglating van het gemeentewapen daarop. Het gebruik daarvan komt immers uitsluitend aan het gemeentebestuur toe.

De Gemeente-archivaris,

Heren op 26 Junij 1860

Wel Ed. G. Heer!

Uw vermelding aan Uw Ed. G. Heer is dat 25 Junij 1860, geroep van den heer Deo. J. van der Meer, heb ik de eer ~~uwer~~ ^{uwer} ~~aan~~ ^{aan} te melden: dat de Heer van der Meer mij en bertold is, doek dat het wapen bestaat uit een schild met een boom op een inwendig veld, waarvan boven een kroon geplaatst is.

De Heer van der Meer op 26 Junij is word en niet hierbij een ^{meer} ~~aan~~ ^{aan} van een meede heerde con af fabriek van het wapen door stad claimants gebruik van een gemeente van der Meer.

Uw hoog achting heb ik de eer te zijn.

Wolff. van der Meer.

G. J. P. L. van der Meer.

Van der Meer gemeente van der Meer.

Muiderberg, 17 februari 1970
KIS/DF/II: 334

Burgemeester en Wethouders
van Bergen op Zoom

onderwerp: gemeentevlag

Het zo juist gepasseerde bezoek van ZKH Prins Claus aan uw Gemeente is voor ons aanleiding, ons vrijmoedig tot u te wenden om u te attenderen op een aanleggenheid, die toch zeker uw bijzondere aandacht waard is, mede in verband met de aanstaande feestelijke herdenkingen van de Bevrijding van Nederland.

Een bezoek als bovenbedoeld is namelijk voor thans reeds de meeste gemeenten in ons land/het specifiek plaatselijk karakter van dit gebeuren in het bijzonder te accentueren door het rondom vertonen van de eigen gemeentevlag, zo nodig geflankeerd door de provincievlag en eventueel de Koninkrijksvlag.

Men stelt zich immers terecht op het standpunt, dat het bezoek van een lid van het Koninklijk Huis aan een bepaalde gemeente of provincie, geen Koninkrijks-aanleggenheid is, waarin Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen gemengd zijn en gerepresenteerd worden.

Gelijk bij het huwelijk van Prinses Beatrix in Amsterdam op de Gemeentegebouwen in de eerste plaats de Amsterdamse vlag werd vertoond, en bij het huwelijk van Prinses Margriet in Den Haag zelfs de gemeentevlag op het Raadhuis de enige was, waarmee het gebeuren werd gevierd, behoort van het Gemeentehuis en van de andere Gemeentegebouwen in dergelijke gevallen in elk geval de Gemeentevlag te worden uitgestoken.

doewel uw Gemeente nog steeds niet een bij Raadsbesluit officieel ingestelde eigen vlag kent - zulks in tegenstelling met zeer vele andere West-Brabantse gemeenten van minder importantie - heeft Bergen op Zoom uit der traditie wel degelijk een eigen vlag. Deze bezit zelfs een zekere mate van officialiteit, omdat het model in de vorige eeuw officieel door de Minister van Buitenlandse Zaken werd gedeponereerd bij het Marineministerie in Parijs | Onnodig trouwens, hierop nader in te gaan, waar uw ass.archivaris, de Heer W. van Ham ter zake een erkend deskundige is en ongetwijfeld meer gegevens aan u zal kunnen voordragen.

Aangezien zich onze Stichting mede tot doel heeft gesteld de bevordering van een juist gebruik van de overheidsheraldiek en -banistiek nemen wij de vrijheid, u te attenderen op de wenselijkheid, dat ook Bergen op Zoom voortaan op de juiste wijze met vlagvertoon bepaalde gebeurtenissen gaat vieren. Daartoe zou de vaststelling bij Raadsbesluit van de eigen vlag een belangrijke stap kunnen zijn.

Wij zijn benieuwd naar uw reactie en betuigen u inmiddels ons bijzonder respect.

Voor de Stichting,

Tanleiding

Kl. Sierksma

2 maart 1970

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
der Gemeente Bergen op Zoom

Gemeentevlag

F 119

/kant

20-2-1970 8/36 D

Met de inhoud van het mij om advies gezonden en hierbijteruggaande schrijven van de Stichting voor Banistiek en Heraldiek d.d. 17 febr. 1970 inzake het gebruik van de gemeentevlag kan ik mij zeer wel verenigen. Inderdaad is het passeed bij feestelijkheden van plaatselijk belang, zoals hoog bezoek, herdenking bevrijding enz. op het stadhuis de eigen gemeentevlag uit te hangen in plaats de Nederlandse driekleur.

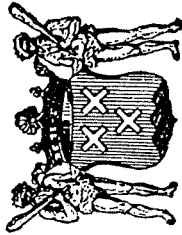
De Gemeente Bergen op Zoom bezigt sinds 1962 een eigen vlag, die de moderne versie is van een reeds omstreeks 1870 in gebruik genomen stadsvlag. Deze vlag vertoont de gemeentekleuren rood en wit in drie banen, waarvan de middelste baan dubbel zo hoog is als de beide overige. Op die middelste (witte) baan het volledige stadswapen. Het verschil tussen de vlaggen van 1870 en 1962 is de plaatsing van het gemeentewapen. In die van 1870 staat dit middel op de witte baan, in die van 1962 (meer juist) aan de broekzijde.

Zijn de stadskleuren thans wit en rood, in de markieztijd gebruikte de stad de kleuren wit en zwart in geblokte vlakken. Na het verdwijnen van de markiezen ging men op de kleuren van het gemeentewapen over (rood en wit). De uit het begin van de 19e eeuw daterende bodebus (draaginsigne van de gemeentebode) hangt dan ook aan een rood-wit lint. De luiken van het stadhuis en de gevangenpoort zijn sedert hun restauratie in de kleuren rood en wit geschilderd. Ik wil U terzake verwijzen naar het uitvoerig artikel van de assistent van het Gemeente-archief W.A. van Ham, De symbolen van Stad en Land van Bergen op Zoom, in De Nederlandse Leeuw jaargang 1968 no. 6.

Bovengenoemde vlag is inderdaad nooit officieel vastgesteld bij raadsbesluit. Ik moge U adviseren dit alsnog te doen. Andere Brabantse gemeenten deden dat reeds eerder zoals: Eindhoven 1927, Breda 1952, Oosterhout 1956, Roosendaal 1958, Helmond 1959. Een ontwerp raadsbesluit zend ik U hierbij toe vergezeld van een tekening De vlag, zoals die in dit ontwerp is beschreven, is reeds in gebruik zodat aan de vaststelling geen financiële consequenties verbonden zijn.

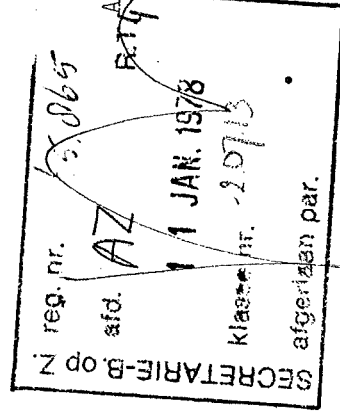
Ter bevordering van de stedelijke gemeenschapszin verdient het aanbeveling de burgerij te adviseren dezelfde vlag te bezigen evenwel met weglating van het gemeentewapen daarop. Het gebruik daarvan komt immers uitsluitend aan het gemeentebestuur toe.

De Gemeente-archivaris,

GEMEENTE-ARCHIEF BERGEN OP ZOOM

BERGEN OP ZOOM, 9 januari 1978
St. Annastraat 6
tel. 01640- 43920

Aan het college van Burgemeester en
Wethouders der gemeente
Bergen op Zoom

Onderwerp: gemeentevlag

Nr. 3.4.3/1 Uw brief van:

Naar aanleiding van de hierbij teruggezonden brief van de stichting Gemeentelijk Cultuurfonds moge ik opmerken dat in de hierin aangekondigde documentatie van gemeentevlaggen de gemeente Bergen op Zoom zal ontbreken, daar de gemeentevlag hier nog niet bij raadsbesluit is ingesteld.

Dienaangaande moge ik verwijzen naar een op 2 maart 1970 aan Uw college gericht rapport, waarbij ik adviseerde de gemeentevlag bij raadsbesluit vast te stellen.

Ook moge ik verwijzen naar een schrijven op 8 september 1970 nr 70/36D aan heren gedeputeerde staten van Noord-Brabant gericht.

Het verdient wellicht aanbeveling, alsnog een voorstel tot vaststelling aan de gemeenteraad te doen.

De gemeente-archivaris,

(Behoort bij verzameling 1978, nr. AZ/36)

113.

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 februari
1978, nr. AZ/36;
gelet op artikel 167 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de gemeentevlag van Bergen op Zoom, waarvan de beschrijving luidt: "een rechthoekige vlag, waarvan de hoogte zich verhoudt tot de lengte als twee tot drie, bestaande uit drie horizontale banen achtereenvolgens in de kleuren rood-wit-rood, waarvan de hoogten zich verhouden als een tot twee tot een; op de witte baan is aan de broekzijde het gemeentewapen geplaatst", een en ander overeenkomstig de aan dit besluit gehechte afbeelding.

Alcús vastgesteld in de openbare vergadering van 24 februari 1978.

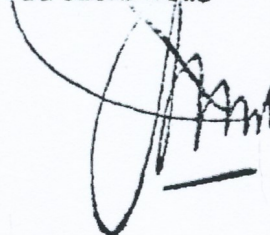
De secretaris,

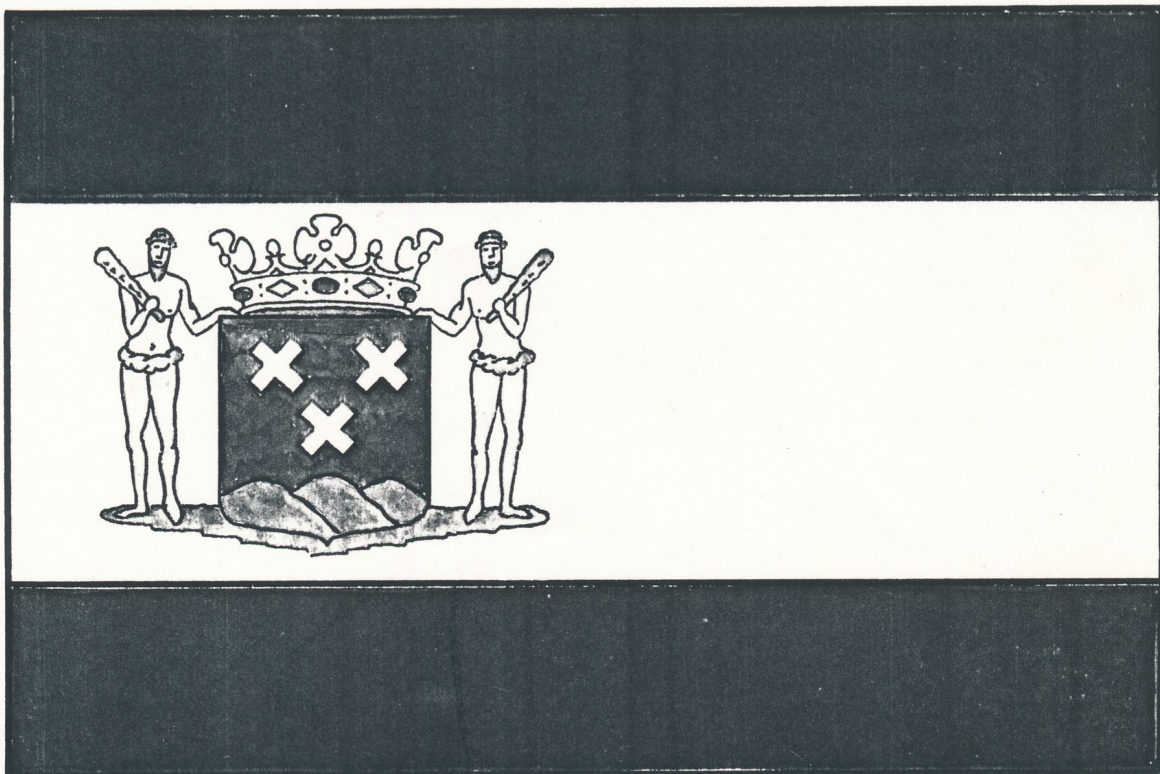
De voorzitter,

w.g. Mr. P. J. Pauwels

w.g. Drs. L. J. M. van de LAAR

VOOR AFSCHRIFT
DE SECRETARIS

Omschrijving: drie banen van rood, wit en rood in de verhouding van 1 : 2 : 1, met op de witte baan het gemeentewapen, zijnde: in rood drie witte Sint Andriescruisen boven drie groene bergen, opkomende uit de schildvoet; het schild gedekt met een gele kroon van drie bladeren en twee parels en ter weerszijden vastgehouden door een wildeman in natuurlijke kleur, omgord en omkranst van groen, houdende met de vrije hand een groene knots over de vrije schouder, het geheel geplaatst op een losse grond.

Raadsbesluit: (sedert 1870; plaats van het wapen veranderd in 1962) 24 februari 1978, nr. AZ/36.

Advies H.R.v.A.: -

E. 1970

De letterlijke omschrijving op het wapendiploma dd 16.7.1817
is als volgt:

" zijnde van keel, beladen met drie St. Andrieskruisen van zilver,
staande twee en een, en pointe een berg van synople;
het schild gedekt met eene kroon van goud en vijf fleurons
van het zelfde en vastgehouden door twee wildemannen"

(Behoort bij verzameling 1978, nr. AZ/36)

113.

De raad van de Gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 februari
1978, nr. AZ/36;

gelet op artikel 167 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de gemeentevlag van Bergen op Zoom, waarvan de beschrijving
luidt: "een rechthoekige vlag, waarvan de hoogte zich verhoudt tot de lengte
als twee tot drie, bestaande uit drie horizontale banen achtereenvolgens in de
kleuren rood-wit-rood, waarvan de hoogten zich verhouden als een tot twee tot
een; op de witte baan is aan de broekzijde het gemeentewapen geplaatst", een
en ander overeenkomstig de aan dit besluit gehechte afbeelding.

Alcús vastgesteld in de openbare vergadering van 24 februari 1978.

De secretaris,

De voorzitter,

w.g. Mr. P. J. Pauwels

VOOR AFSCHRIJFT
DE SECRETARIS

w.g. Drs. L. J. M. van de LAAR

De datering van de stadsvlag van Bergen op Zoom

door Willem van Ham

Voordat in ons land na 1945 een stroom gemeentevlaggen werd ingesteld, bestonden er historische of traditionele stads- en dorpsvlaggen. De datering daarvan is soms moeilijk te geven, want een groot aantal vermeldingen in archieven, afbeeldingen in de vorm van tekeningen, schil-derijen, glasramen enz. is in de loop van de tijd voorgoed verloren gegaan. Ook schuilt er nog een massa gegevens in weinig toegankelijke archieven. Voortlopij zijn wij nog op zogenaamde "toevalsvondsten" aangewezen. Een voorbeeld vormt de gemeentevlag van Bergen op Zoom, die in 1978 is ingesteld, maar teruggaat op het historisch model, gepubliceerd in het vlaggenboek van H.C. Steenbergen (c.1865). Acht jaar daarvoor levert het gemeentearchief een negatief gegeven op in de vorm van het afschrift van een door burgemeester en weghouders van Bergen op Zoom aan de commissaris van de koning in Noord-Brabant verzonden brief. Daarin deelt het college aan de commissaris mede, dat de gemeente (toen) geen vlag had en dat er van vroeger ook geen vlag bekend was. Dit schijven schijnt enige reden te verschaffen voor het vermoeden, dat de vlag tussen 1857 en 1865 te dateren zou zijn. Een zwak bewijs voor het eerder bestaan van een vlag is te vinden op een zilveren plaatje (plaqueette) uit 1765 van het schippersgilde te Bergen op Zoom wordt dat thans wordt bewaard in het gemeentemuseum aldaar. Op dit plaatje komt een schip voor met aan het achterroer een wimpel of vlag, die aan de broekzijde drie schuin kruisjes vertoont en

waarvan het uitwaaiende gedeelte vermoedelijk in drie banen is verdeeld (afb.1). Verder teruggaan in de geschiedenis was tot dusverre niet mogelijk.

Het lag voor de hand, te menen, dat de arbeidingsproduct was, zonder, leveren. Een recente toevalsvondst van een archiefbezoeker, die zo vriendelijk was mij daarop te wijzen, geeft echter een nieuw perspectief voor de datering van de Bergse vlag.

Uit het besluitboek van de magistraat van Bergen op Zoom blijkt, dat tijdens een vergadering van de stadsbestuurders op 27 mei 1700 een klacht binnen kwam van de schippersgilde van deze stad over het gedrag van de beurtschipper van Middelburg. De schipper voerde namelijk de "Bergsche vlagge", terwijl beurtschippers alleen het recht hadden het "wapen deser Stadt in hare vlaggen" te voeren "ende anders niet". Besloten werd, genoemde schipper voor een commissie te ontbieden, die uit twee schepenen moest bestaan. De heren moesten hem vragen naar de redenen en motieven voor het voeren van de vlag. Verdere gegevens over de kwestie in het stadsarchief en het gildearchief ontbreken, zodat we het moeten doen met enige uit de tekst

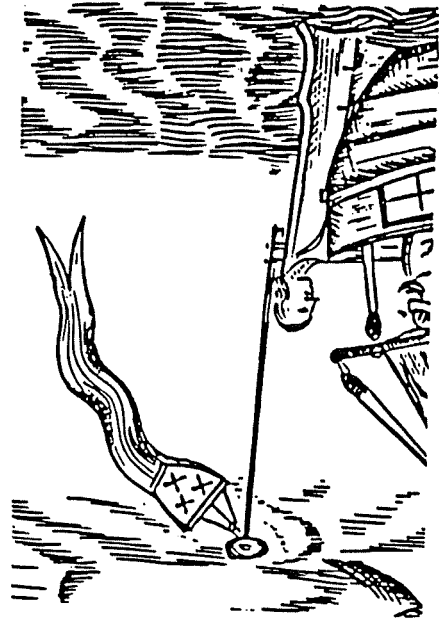
af te leiden conclusies. De eerste is, dat er reeds in 1700 een Bergse vlag bestond. Hoe die eruit zag, wordt niet vermeld. Het gebruik van die vlag kwam niet aan beurtschippers van elders toe, maar alleen aan schippers uit Bergen op Zoom. De tweede gevolgtrekking is, dat er rond 1700 enige gebruikten bestonden

Bergen op Zoom mocht een beurtschipper van elders wel het wapen van de stad Bergen op Zoom op zijn vlag (effen, eigen stedelijke of gewestelijke ?) zetten, maar niet de stadsvlag voeren. Tenslotte meen ik tot de gevolgtrekking te mogen komen dat men vlaggen, die pas laat op/in vlaggenkaarten en boeken voorkomen, niet zomaar kan afdoen met "maar negentiende-eeuws".

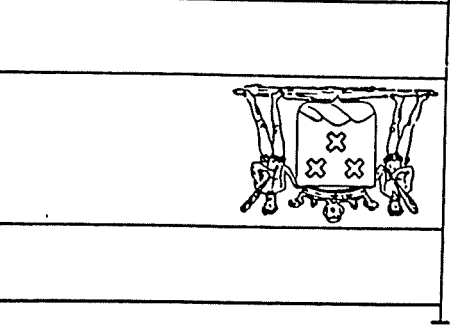
Bron : Gemeentearchief Bergen op Zoom, oud stadsarchief voorl.v.m.r. 51, fol.24, res. 27 mei 1700

Literatuur

H.C. Steenbergen, *Vlaggen van alle Natien*, Amsterdam c. 1865
 K.I. Sierksma, *Nederlands Vlaggenboek*, Utrecht 1962
 W.A. van Ham, "De symbolen van Bergen op Zoom", *De Brabantse Leeuw* 36 (1987) 1-40, ook als afzonderlijke overdruk

Stadswimpel op een plakette van Adriaan Gesteleer, deken van het schippersgilde, 1765

Officiële gemeentevlag van Bergen op Zoom, ingesteld in 1978.

THE STORY BEHIND CANADA'S SYMBOLS

Verschenen:

Achter deze titel gaat een boekje schuil alsmede een poster. Het boekje bevat tekst en illustraties die de symbolen verklaren van de staat Canada, haar provincies en gebieden. Ook zitten er kopieerbladen voor leerlingen bij. De poster is tweezijdig bedrukt en presenteert alle symbolen in kleur.

Verkrijgbaar bij: Canada Communication Group - Publishing
 Ottawa, Ontario K1A 0S9
 telt: (819)956-4802
 prijs \$4.95 alsmede verzendkosten \$2.25 bij 1 exemplaar
 \$3.50 bij 2-5 exemplaren
 catalogusnummer: S2-211/1991E
 Betaling mogelijk per bankcheque of postwissel.

De datering van de stadsvlag van Bergen op Zoom

door Willem van Ham

Voordat in ons land na 1945 een stroom gemeentevlaggen werd ingesteld, bestonden er historische of traditionele stads- en dorpsvlaggen. De datering daarvan is soms moeilijk te geven, want een groot aantal vermeldingen in archieven, afbeeldingen in de vorm van tekeningen, schilderijen, glasramen enz. is in de loop van de tijd voorgoed verloren gegaan. Ook schuilt er nog een massa gegevens in weinig toegankelijk materiaal in musea, bibliotheken en archieven. Voorlopig zijn wij nog op zogenaamde "toevalsvondsten" aangewezen.

Een voorbeeld vormt de gemeentevlag van Bergen op Zoom, die in 1978 is ingesteld, maar teruggaat op het historisch model, gepubliceerd in het vlaggenboek van H.C. Steenbergen (c.1865). Acht jaar daarvoor levert het gemeentearchief een negatief gegeven op in de vorm van het afschrift van een door burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom aan de commissaris van de koning in Noord-Brabant verzonden brief. Daarin deelt het college aan de commissaris mede, dat de gemeente (toen) geen vlag had en dat er van vroeger ook geen vlag bekend was. Dit schrijven schijnt enige redenen te verschaffen voor het vermoeden, dat de vlag tussen 1857 en 1865 te dateren zou zijn.

Een zwak bewijs voor het eerder bestaan van een vlag is te vinden op een zilveren plaatje (plaqueette) uit 1765 van het schippersgilde te Bergen op Zoom wordt dat thans wordt bewaard in het gemeentemuseum aldaar. Op dit plaatje komt een schip voor met aan het achterroer een wimpel of vlag, die aan de broekzijde drie schuinkruisjes vertoont en waarvan het uitwaaiende gedeelte

vermoedelijk in drie banen is verdeeld (afb.1). Verder teruggaan in de geschiedenis was tot dusverre niet mogelijk.

Het lag voor de hand, te menen, dat de afbeelding van 1765 een officieus gelegenheidsproduct was, zonder, "historisch" gezien, een "bewijs" op te leveren. Een recente toevalsvondst van een archiefbezoeker, die zo vriendelijk was mij daarop te wijzen, geeft echter een nieuw perspectief voor de datering van de Bergse vlag. Uit het besluitenboek van de magistraat van Bergen op Zoom blijkt, dat tijdens een vergadering van de stadsbestuurders op 27 mei 1700 een klacht binnen kwam van de deken en gezwoorenen van het schippersgilde van deze stad over het gedrag van de beurtschipper van Middelburg. De schipper voerde namelijk de "Berghsche vlagge", terwijl beurtschippers alleen het recht hadden het "wapen deser Stadt in hare vlaggen" te voeren "ende anders niet". Besloten werd, genoemde schipper voor een commissie te ontbieden, die uit twee schepenen moest bestaan. De heren moesten hem vragen naar de redenen en motieven voor het voeren van de vlag. Verdere gegevens over de kwestie in het stadsarchief en het gildearchief ontbreken, zodat we het moeten doen met enige uit de tekst af te leiden conclusies.

De eerste is, dat er reeds in 1700 een Bergse vlag bestond. Hoe die eruit zag, wordt niet vermeld. Het gebruik van die vlag kwam niet aan beurtschippers van elders toe, maar alleen aan schippers uit Bergen op Zoom.

De tweede gevolgtrekking is, dat er rond 1700 enige gebruiken bestonden betreffende het voeren van vlaggen door beurtschippers en over het plaatsen van stadswapens daarop. Te

Bergen op Zoom mocht een beurtschipper van elders wel het wapen van de stad Bergen op Zoom op zijn vlag (effen, eigen stedelijke of gewestelijke ?) zetten, maar niet de stadsvlag voeren.

Tenslotte meen ik tot de gevolgtrekking te mogen komen dat men vlaggen, die pas laat op/in vlaggenkaarten en boeken voorkomen, niet zomaar kan afdoen met "maar negentiende-eeuws".

Bron : Gemeentearchief Bergen op Zoom, oud stadsarchief voorl.inv.nr. 51, fol.24, res. 27 mei 1700

Literatuur

H.C. Steenbergen, *Vlaggen van alle Natïën*, Amsterdam c. 1865
Kl. Sierksma, *Nederlands Vlaggenboek*, Utrecht 1962

W.A. van Ham, "De symbolen van Bergen op Zoom", *De Brabantse Leeuw* 36 (1987) 1-40, ook als afzonderlijke overdruk.

Flotte verkoop vlaggen

(Van onze verslaggever)
BERGEN OP ZOOM - De verkoop van 700-vlaggen loopt boven verwachting. Ineke de Leeuw van de Heerlijkheids-halle in de Fortuinstraat, vertelt dat er de afgelopen dagen liefst 150 over de toonbank zijn gegaan.

„En dat zijn dan alleen nog maar de vlaggen die naar particulieren zijn gegaan”, zegt ze. De vlaggen die winkeliersverningen aan hun pui hebben gestoken, zijn verkocht via de commissie Stadsverstering onder leiding van F. Quick. „Dat gaat buiten de gewone verkoop om”, aldus Ineke.

Afgelopen woensdag liep het storm, vertelt ze. „Er was een enorme vraag naar 700-vlaggen. Vanwege die enorme belangstelling hebben we besloten de winkel ook op 2 januari open te houden. Eigenlijk zou die gesloten zijn zodat wij de balans konden opmaken. Maar je moet het ijzer smeden als het heet is. We hadden deze toeloop niet verwacht. Want de vlaggen kosten toch nog 35 gulden. Veel kopers maken echter gebruik van de Poorterskaart, die hen tien procent korting geeft.”

1987

W.A. van Ham

Bergen op Zoom, 5 januari 1987

p/a gemeentelijke archiefdienst

Postbus 35 (Blokstallen 2)

4600 AA Bergen op Zoom

Geachte stadsredacteuren,

Met belangstelling heb ik in BN 3 jan. 1987 pag. 2 het stuk **Vlaggen fleuren de stad** op gelezen. Als critische lezer vind ik er een en ander in, dat mij onjuist voor komt. Graag nodig ik u tot correctie uit. Mocht u om wat voor reden dan ook daartoe geen aanleiding vinden, dan gelieve u onderstaand als een **Ingezonden brief** te beschouwen.

Rood-witte vlaggen fleuren de stad op

In BN van zaterdag 3 januari signaleert uw verslaggever evenals ondergetekende met vreugde, dat door een geslaagd initiatief van de commissie stadsversiering van de Stichting "700" de meeste winkelstraten thans gesierd worden met vlaggen. Tot mijn verbazing worden deze in dat artikel voortudrend "oranje-witte 700-vlaggen" genoemd. Wellicht dat men in verwarring is geraakt door de oranje-rode kubussen, die al enige jaren in de Fortuinstraat hangen, maar de banen van de vlaggen in onze stad zijn duidelijk rood-wit-rood. De dunne stof doet soms lichter lijken, maar oranje is de kleur beslist niet. Dan nog de naamgeving "700-vlaggen". Bij mijn weten hangt er op het ogenblik maar één dergelijke vlag in de stad, namelijk boven in de gevel van de Heerlijkheidshalle in de Fortuinstraat : daarin staat geen wapen maar het 700-Logo. Alle andere vlaggen zijn voorzien van het gemeentewapen . U weet toch wel, dat de rood-wit-rode vlag met gemeentewapen sinds 1978 onze officiële Gemeentevlag is ? Alle hulde voor de commissie, die zorg droeg voor vlaggen met de juiste wapens. Dat er desondanks in deze gemeente nog enige vlaggen met foutieve wapens hangen, is wel jammer. Tegen kleurenblindheid helpt wellicht een slok van de "Heerlijkheidsdrank". Gezondheid !

Willem van Ham

Met vriendelijke groeten en beste wensen in het heerlijke jaar,

moeten worden

V deed oudere collega's pijn. Mij het afscheid van de katholieke andersbeweging was min of meer voltooing van een levensfase." onvrede van de 'witte boorden' de nivellering en de dominantie de gevestigde vakverenigingen adde uiteindelijk uit in de op-ting van de vakcentrale MHP middelbaar en hoger perso-De MHP bundelt de Unie P, de Nederlandse Centrale van er Personeel (NCHP) en de Cen- van Middelbare en Hogere tenaren CMHA.

waar

akcentrale heeft 108.000 leden. i zag het er vorig jaar naar uit het ledenbestand in één klap ubheld zou worden toen onder-eld werd over een fusie met het enarencentrum. De eenwor- ketse af op een veto van de A. Deze ambtenarenbond de dat bij toetreding van het enarenencentrum, dat veel 'lage- mbtenaren organiseert, de be- nbehartiging van het middel- en hoger personeel in gevaar omen.

mslukken van de fusiebespre- n was een ernstige teleurstel- oor de nieuwe MHP-voorzitter. ad van meet af aan voor een- ng pleit. „Wij hebben ons al- fgezet tegen elitairisme”, zegt hoven. In discussies in de is vaak gesproken over de tra- eele vakbeweging en 'wij'. De neeft altijd gezegd: ook wij zijn additionele vakbeweging. Onze ls liggen diep in de geschiede- n die vakbeweging.”

ndsbesef

e Unie BLHP heerst minder dsbesef dan bij de ambtenaren e MHP. De vakbond, waarvan am ooit stond voor Beamten en Hoger Personeel, e zich gegriefd door laatdun- : opmerkingen van de CMHA de 'lagere' ambtenaren. Van de eden behoort ongeveer dertig nt tot de lagere inkomensgroe- .De opstelling van de CMHA eerden' zijn voor een deel van en geen plannen heeft om in e nieuwe functie het Ambtenaren- alsnog de vakcentrale bin- loodsen.

ie BLHP heeft zich de afgelo- ren geprofileerd als 'redelijk' atief voor de vakbondsstijl FNV. Het beleid van de Unie ms feilloos afgestemd op het eive imago dat de FNV bij n werknemers' heeft. Voor- en over de FNV worden met e versterkt. „De FNV heeft vakbeweging een karikatuur kt”, laat de nieuwe voorzitter. ie BLHP. Cees Michielse, bij illende gelegenheden horen.

16-jarige Jason Ladone op verdren- king van moord, poging tot moord en mishandeling gearresteerd. „Deze zaak is rond”, zei politiecom- missaris Benjamin Ward met enige tevredenheid.

Maar dat was niet zo. Cedric Sandi- ford, stiefvader van de omgekomen Michael Griffith en kroongetuige, begon beschuldigingen tegen de poli- tie te uiten, en weigerde verdere medewerking.

Volgens Sandiford zou hij, direct na het incident, door de (blanke) poli- tiemensen hard zijn ondervraagd

ieder geval voor een deel geschied. Want in diverse wijken bijvoorbeeld hebben groepjes zwarte jongeren, 'Howard Beach, Howard Beach' schreeuwend, willekeurige blanken aangevallen.

En de middelbare scholen in de meest problematische wijken van New York begonnen gisteren aan het nieuwe schooljaar met tal van politiemensen in de buurt, om zwarte en blanke jongeren uit elkaar te houden.

ook niet weinig tot deze sfeer b regering-Reagan geeft daarmee zijn minst de indruk zich ni druk te maken om discrimina- racistische tendenzen.

Om columnist Carl Rowan v Washington Post te citeren: gan zou enige glans aan zijn j

in de geschiedenis kunnen gew hij nu snel handelt en een maakt aan Amerika's teru naar een tijd van moordzucht cisme.”

BrandNetel

Oranje-blanje

Ieder heeft zo zijn eigen gekleurde visie op de Heerijheidsfeesten, die dit jaar in Bergen op Zoom worden gehouden. Zo heeft de FNV bijvoorbeeld geweigerd in het comité van aanbeveling te gaan zitten. De Bergse vakbond meent dat het geld dat voor deze festiviteiten wordt uitgetrokken, beter aan de minima kan worden gegeven. Anderen zijn zo in de ban van de festiviteiten, dat ze al op de eerste dag de 700-vlag aan hun gepel hingen. Maar nu blijkt zelfs over de kleur van die wimpel verschil van mening te bestaan.

De officiële kleuren van Bergen op Zoom zijn rood-wit. Maar toch lijken de vlaggen heus oranje-wit van kleur. Wat koningin Beatrix, bij haar bezoek aan Bergen op Zoom, ongetwijfeld zal bevestigen. Ten minste het is overtuidelijk het geval, als de vlag bij een uithangbord van Amstelbier wappert. Naast een licht-reclame van Blokker zou je kunnen denken dat het rood-wit is. Dat is ook de stellige overtuiging van gemeente-archivaris W. van Ham. „Dunne stof doet de kleur rood misschien lichter lijken, maar oranje is het zeker niet. Al sinds '78 is de rood-witte vlag met het gemeentewapen onze officiële gemeentevlag.”

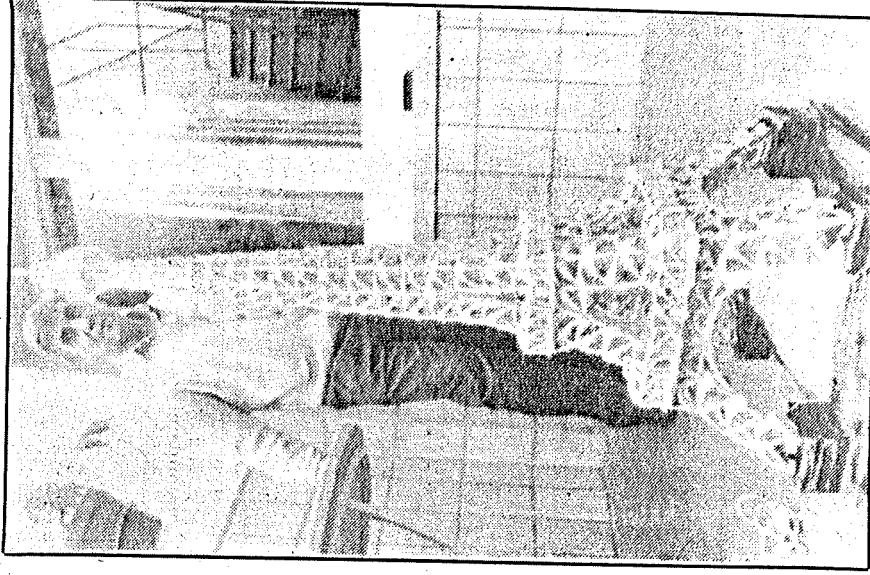
De vermeende kleurenblindheid van de Bergenaren, is overigens niet iets waarvoor zij het schaa- food op de kaken te krijgen. Al in de achttiende eeuw vormde de Hollandse driekleur een twistpunt op dit gebied. Toen immers al, werd de rood-wit-blauwe vlag betiteld als Oranje, blanje, bleu.

Vlag

Niet alleen in Bergen komen ze er niet uit. Ook in het Afrikaanse berg- koninkrijk Lesotho weten ze niet wat ze met hun vlag aan moeten. Maandag heeft daar voor het laatst de nationale vlag gewapperd, die sinds de onafhankelijkheid van Groot-Brittannië in 1966 de masten sierde. Volgens de woordvoerder van de militaire regering, Cephas Malikhella, is nog niet bekend hoe de nieuwe vlag eruit zal gaan zien, maar hij onthult wel, dat deze op 20 januari zal worden gepresenteerd. Op die datum wordt her-

Kaart

Eén man met een bal te Abcoude ontving daar een kaart wegens fraude, maar zei inventief en ook wat naïef: „Ik wou niet in 't doel, maar ze douwden.”

dacht, dat een jaar geleden een militaire pro-Zuidafrikaanse staatsgreep een einde maakte aan de heerschappij van Leabua Jonathan, die het land sinds de onafhankelijkheid had geleid.

Met het verdwijnen van de oude vlag die bestaat uit twee verticale groene en rode strepen en een groot blauw veld met in het midden de traditionele strooien Lesotho-hoed neraal Justin Lekhanya een belofte slaagde machtsgreep deed. Hij zei toen, dat hij de vlag teveel geijk- nis vertoonde met de kleuren van de Nationale Partij van ex-presi- dent Jonathan en daarom moest tot 20 januari niet zonder een vlag zitten. In de tussentijdende periode

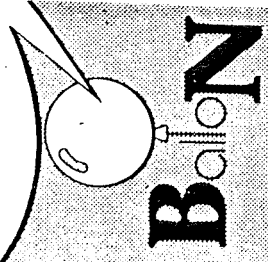
Bijdragen:
Frans de Clerc
Marianne Schc
Ruud de Wit

Eindredactie:
Nicole Lucas

* Trots poseert Juan Merchan Velasco naast zijn eigen gemaakte Eiffeltoren. Tanden-toren zo overigens een betere benaming: zijn, want er zit maar liefst 884 koel-tanden in gevaarte. Plus z van Juan's eigen tanden... Foto

zal zodanig gebruik worden gemaakt van de vlaggen van h

Van Gils voor de rechter, dat zij niet lekker.

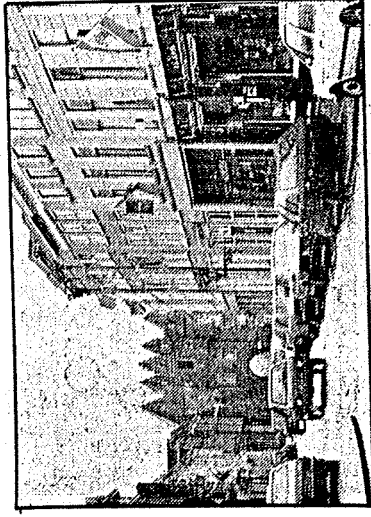

Boycot winkeliers in Lievevrouwestraat Vlaggen fleuren stad op

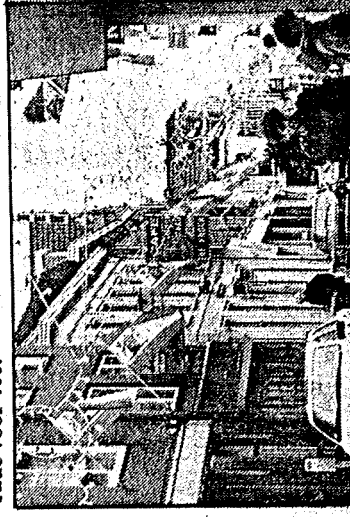
(Van onze verslaggever)
BERGEN OP ZOOM - De binnenstad bood gisteren aan het begin van het Heerlijkheidsjaar ontdanks de regen een vrolijke aanblik met tientallen oranje-witte 700-vlaggen. Met uitzondering van de Lievevrouwestraat, waar de vlaggen merendeels binnen bleven, uit protest tegen 'laks gemeentebeleid.'

H. Perk uit de Lievevrouwestraat legde uit waarom ook hij zijn 700-vlag binnen hield. Met deze actie hopen de bewoners van de Lievevrouwestraat de politieke partijen wakker te schudden. „Die zouden toch op hun achterste poten moeten staan. Er wordt al zo lang over de Lievevrouwestraat gepraat, de een na de andere nota over het opknappen van onze straat wordt geschreven. Maar tot daden komt het niet. De gemeente houdt ons gewoon voor de gek.”

In de rest van de binnenstad boden de 700-kleuren een gezellige aanblik. Zo hadden de winkeliersverenigingen in onder meer de Bosstraat, Wouwestraat, Zuivelstraat en Steenbergsestraat hun gevels met vlaggen opgestierd. Sommige winkeliers zorgden voor een braderieachtige sfeer door hun huizen met stadswapens te versieren. En op diverse plaat-

* De Lievevrouwestraat boycot de vlaggenparade voor 700.

stad op

(Van onze verslaggever)
BERGEN OP ZOOM - De binnenstad bood gisteren aan het begin van het Heerlijkheidsjaar ondanks de regen een vrolijke aanblik met tientallen oranje-witte 700-vlaggen. Met uitzondering van de Lievevrouwestraat, waar de vlaggen merendeels binnen bleven, uit protest tegen 'laks gemeentebeld.'

H. Perk uit de Lievevrouwestraat legde uit waarom ook hij zijn 700-vlag binnen hield. Met deze actie hopen de bewoners van de Lievevrouwestraat de politieke partijen wakker te schudden. „Die zouden toch op hun achterste moeten staan. Er wordt al zo lang over de Lievevrouwestraat gepraat, de een na de andere nota over het opknappen van onze straat wordt geschreven. Maar tot daden komt het niet. De gemeente houdt ons gewoon voor de gek.”

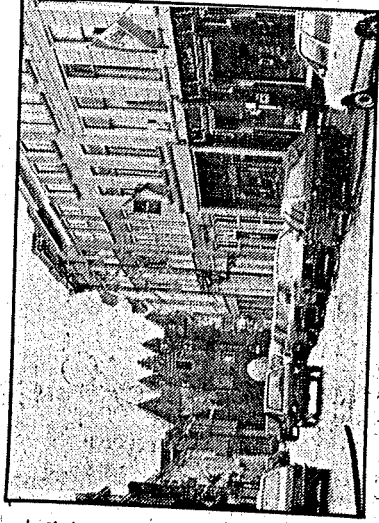
In de rest van de binnenstad boden de 700-kleuren een gezellige aanblik. Zo hadden de winkeliersverenigingen in onder meer de Bosstraat, Wouwsestraat, Zuivelstraat en Steenbergsestraat hun gevels met vlaggen opgesierd. Sommige winkeliers zorgden voor een braderie-achtige sfeer door hun huizen met stadswapens te versieren. En op diverse plaatsen, zoals de Moeregrebstraat, hadden bewoners zich massaal in het 700-gevoel gestort.

Ook in andere delen van de binnenstad waren gisteren al voorzichtig her en der wat 700-vlaggen tevoorschijn gehaald.

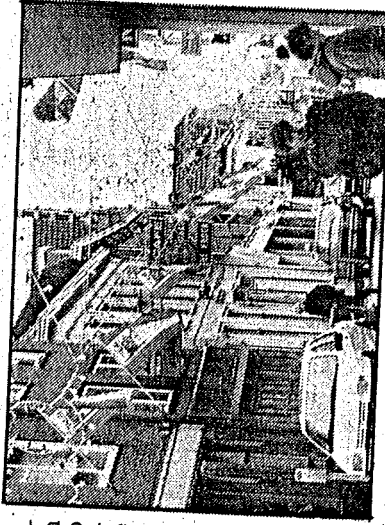
Spandoeken

Perk had de Lievevrouwestraat het liefst helemaal vol spandoeken gehangen. „Maar we doen het voorlopig op deze manier.” Alleen bij boekwinkel Van de Kreek en café Het Wapen van Engeland hingen verloren enkele oranje-witte doeken.

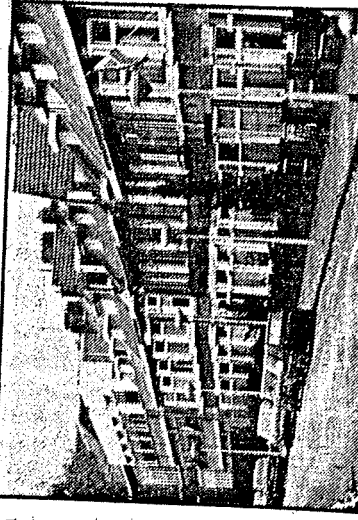
Aan de ene kant vindt Perk de boycot-actie in de straat wel spijtig. „Als je ziet hoe leuk bijvoorbeeld de Steenbergsestraat er uit ziet, hadden ook wij liever iets ondernomen om het hier leuk aan te kleden. Maar we moeten toch wat. Brieven die we naar het gemeentebestuur schrijven, waarin we vragen wanneer eindelijk iets aan de toegang van onze straat gaat gebeuren, worden voor kennisgeving aangenomen.

* De Lievevrouwestraat boycot de vlaggenparade voor 700.

* Onder meer de Bosstraat bood een gezellige aanblik doordat winkeliers massaal de 700-vlaggen uilstaken.

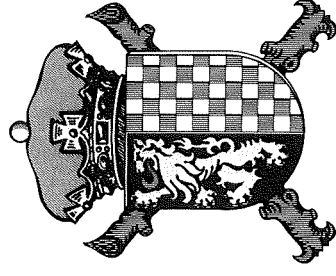

* Her en der verspreid over de stad, waagden zich ook particuleren aan het oranje-witte doek. Zoals een enkelling aan het Bolwerk-Noord.

Foto's Piet Hanssen

men. Steevast is het antwoord dat het gemeentebestuur er te zijner tijd op terug zal komen. Maar in die tussentijd zien wij de straat met de dag achterruit gaan.” Overigens was het de afgelopen dagen weer raak in de Lievevrouwestraat.

NOORDBRABANTSE COMMISSIE VOOR WAPEN- EN VLAGGENKUNDE

corr.: drs. W.A. van Ham
Noordsingel 140
4611 SJ Bergen op Zoom

Aan het college van Burgemeester
en Wethouders van Bergen op Zoom

ons kenmerk: Bergen op Zoom - 001
datum: Bergen op Zoom, 25 november 1996
onderwerp: nieuwe gemeentevlag

Zeer geacht college,

Hierbij doe ik u als lid van de werkgroep verbonden aan bovengenoemde commissie, op verzoek van uw gemeentearchivaris toekomen een voorstel ten behoeve van het instellen van een vlag voor de per 1 januari a.s. nieuw te vormen gemeente Bergen op Zoom. Als uitgangspunt dient daarbij het handhaven van de cultuur-historische waarden zoals die tot uitdrukking komen in de gemeentevlaggen van de thans nog bestaande gemeenten Bergen op Zoom en Halsteren, alsmede het streven naar een vlag voor de nieuwe gemeente, waarin de voorliggende elementen tot één geheel zijn samengesmolten.

Ter toelichting diene dat de gemeenteraad van Bergen op Zoom op 24 februari 1978 officieel heeft ingesteld de reeds in de negentiende eeuw in een publicatie gedocumenteerde stadsvlag, die echter te Bergen op Zoom reeds uit een archiefgegeven van twee eeuwen eerder bekend was. De vlag bestaat uit drie horizontale banen van rood, wit en rood, waarbij de witte baan tweemaal zo breed is als de afzonderlijke rode. In de witte baan is het volledige gemeentewapen geplaatst. De gemeenteraad van Halsteren stelde op 23 oktober 1980 een gemeentevlag in, die in hoofdzaak bestaat uit zeven banen van groen en wit en aan de zijde van de stok (de zogenaamde *broeking*) diagonaal verdeeld is in de kleuren blauw en geel.

De modeltekening die u hierbij gelieve aan te treffen, voorziet in een vlag van vijf banen van achtereenvolgens groen, wit, rood, wit en groen. Hierin zijn de voornaamste kenmerken van de genoemde gemeentevlaggen opgenomen: de horizontale verdeling in banen komt in beide dundoeken voor, terwijl de kleuren eveneens hierin terug te vinden zijn. De verbrede middenbaan vertoont echter niet het volledige gemeentewapen van Bergen op Zoom. Een dergelijk uitgewerkt kenmerk is alleen gepast in historische vlaggen zoals de oude stadsvlag van Bergen op Zoom, maar in een modern ontwerp hoort het niet thuis.

Om naast de kleuren nog meer herkenningspunten te geven en verwarring met andere bestaande vlaggen te voorkomen zijn twee schuinkruisjes uit het gemeentewapen van Bergen op Zoom en één malie uit het gemeentewapen van Halsteren op de brede middenbaan voorgesteld. De smalle witte banen in de ontworpen vlag dienen om de rode baan te omzomen, waardoor die beter uitkomt tegen de beide groene banen.

U gelieve hierbij een kleurenafdruk en een constructietekening met technische omschrijving van de vlag aan te treffen.

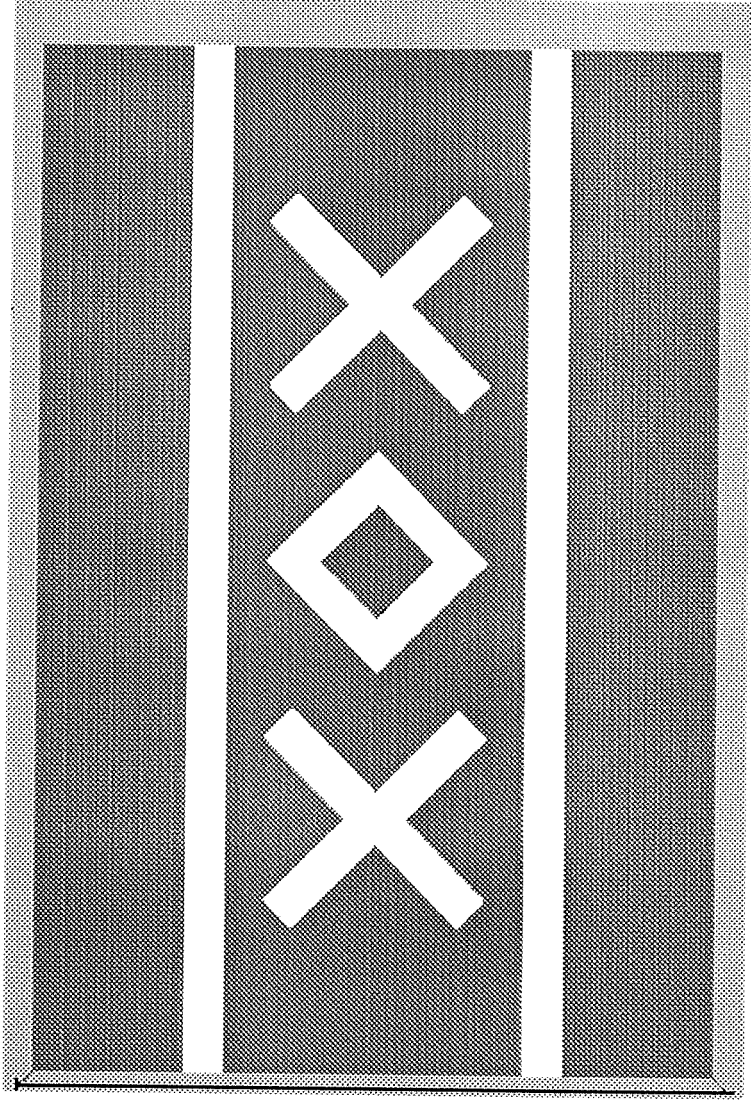
Aansluitend meen ik een pleidooi te mogen houden voor het instellen van een stadsvlag voor het toekomstige gemeentelijke deelgebied Bergen op Zoom en een dorpsvlag voor het deelgebied Halsteren. Hiertoe zouden de bestaande gemeentevlaggen als uitgangspunt kunnen dienen. De inwoners blijven hierdoor ook binnen de eigen gemeenten beschikken over eigen symbolen. Door de invoering van deze vlaggen wordt tevens de lokale eigenheid onderlijnd; samen met de nieuwe gemeentevlag gehesen benadrukken zij bij plaatselijke gebeurtenissen tevens de band van de inwoners met de nieuwe gemeente.

De Noordbrabantse commissie heeft in deze provincie met succes de instelling van dorpswapens en -vlaggen geïntroduceerd. De dorps- en stadswapens en vlaggen kunnen worden ingesteld door de gemeenteraad. Mocht het gemeentebestuur tot vaststelling van stads- c.q. dorpsvlaggen wensen over te gaan, dan is deze commissie gaarne bereid, ook hiervoor een voorstel te doen.

Met de meeste hoogachting en vriendelijke groet,

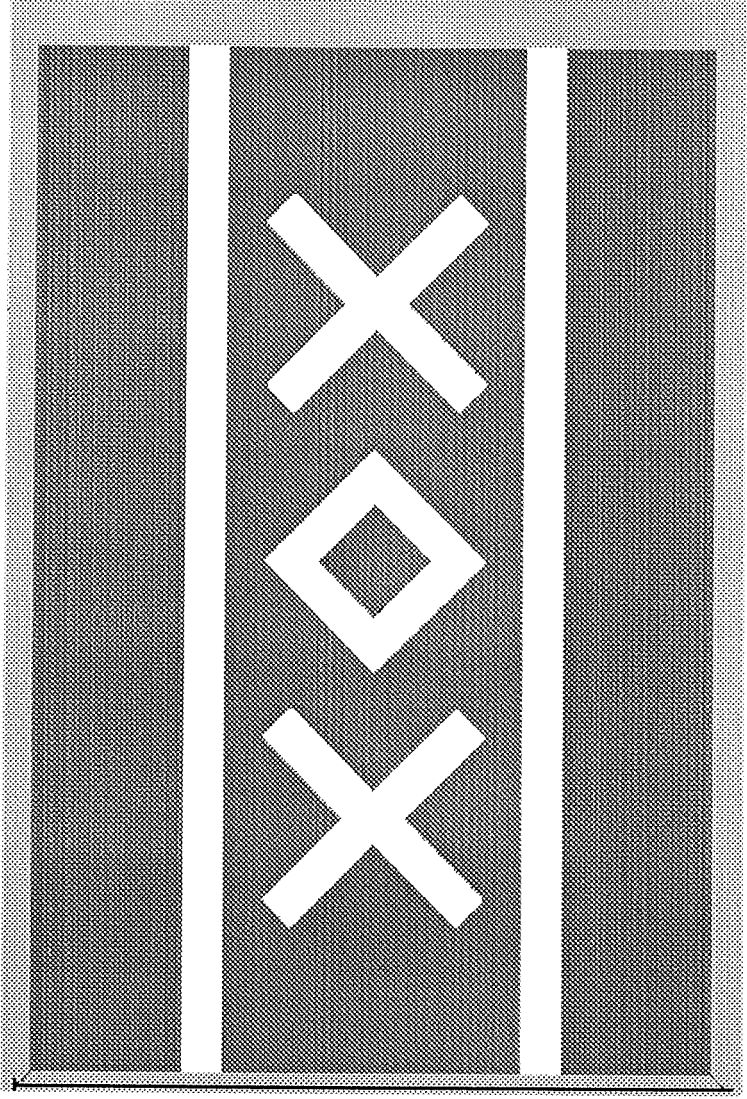
namens de commissie,

(Willem van Ham).

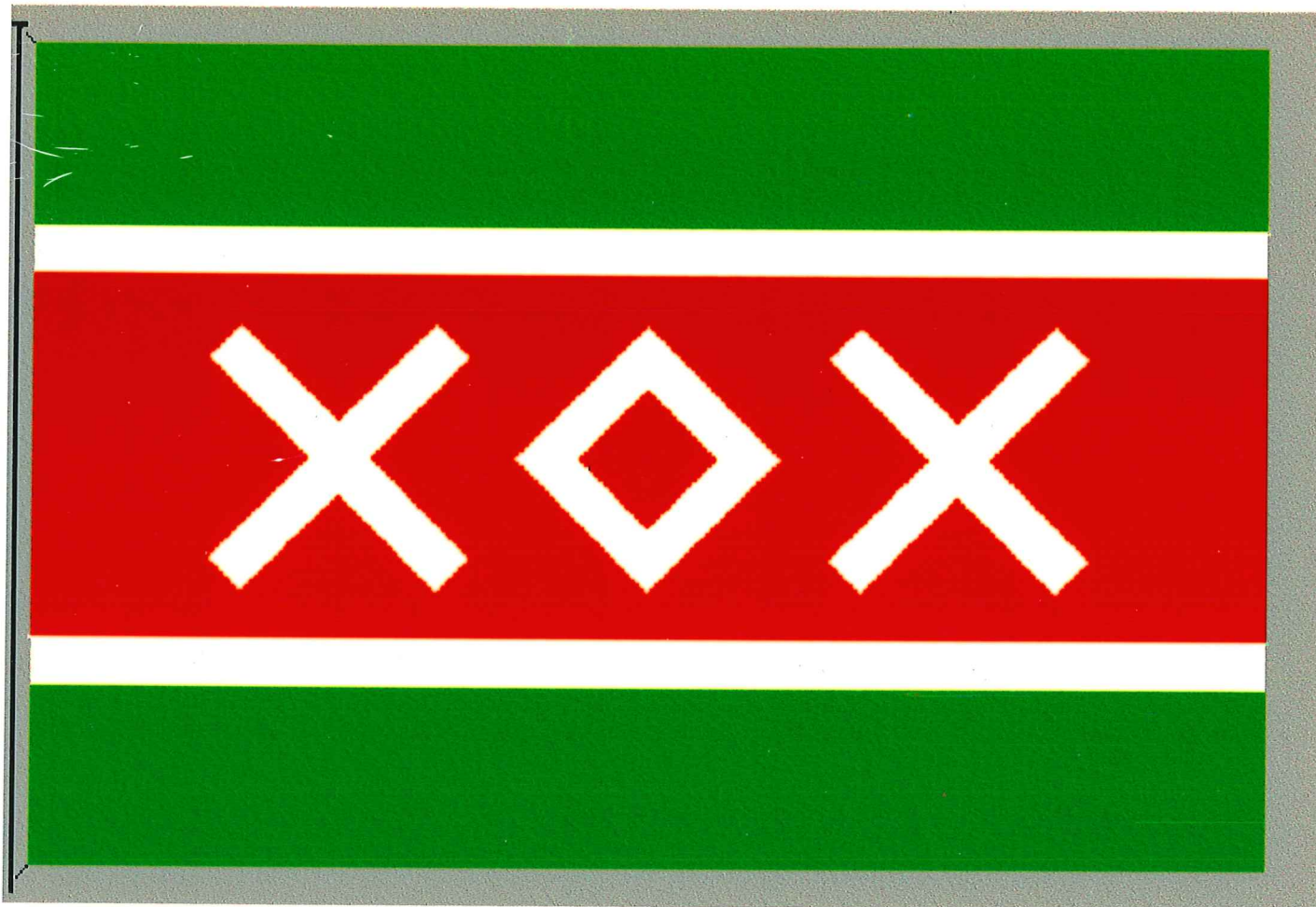
ONTWERP VAN EEN GEMEENTEVLAG VOOR BERGEN OP ZOOM

Tekening in kleuren [computertekening]

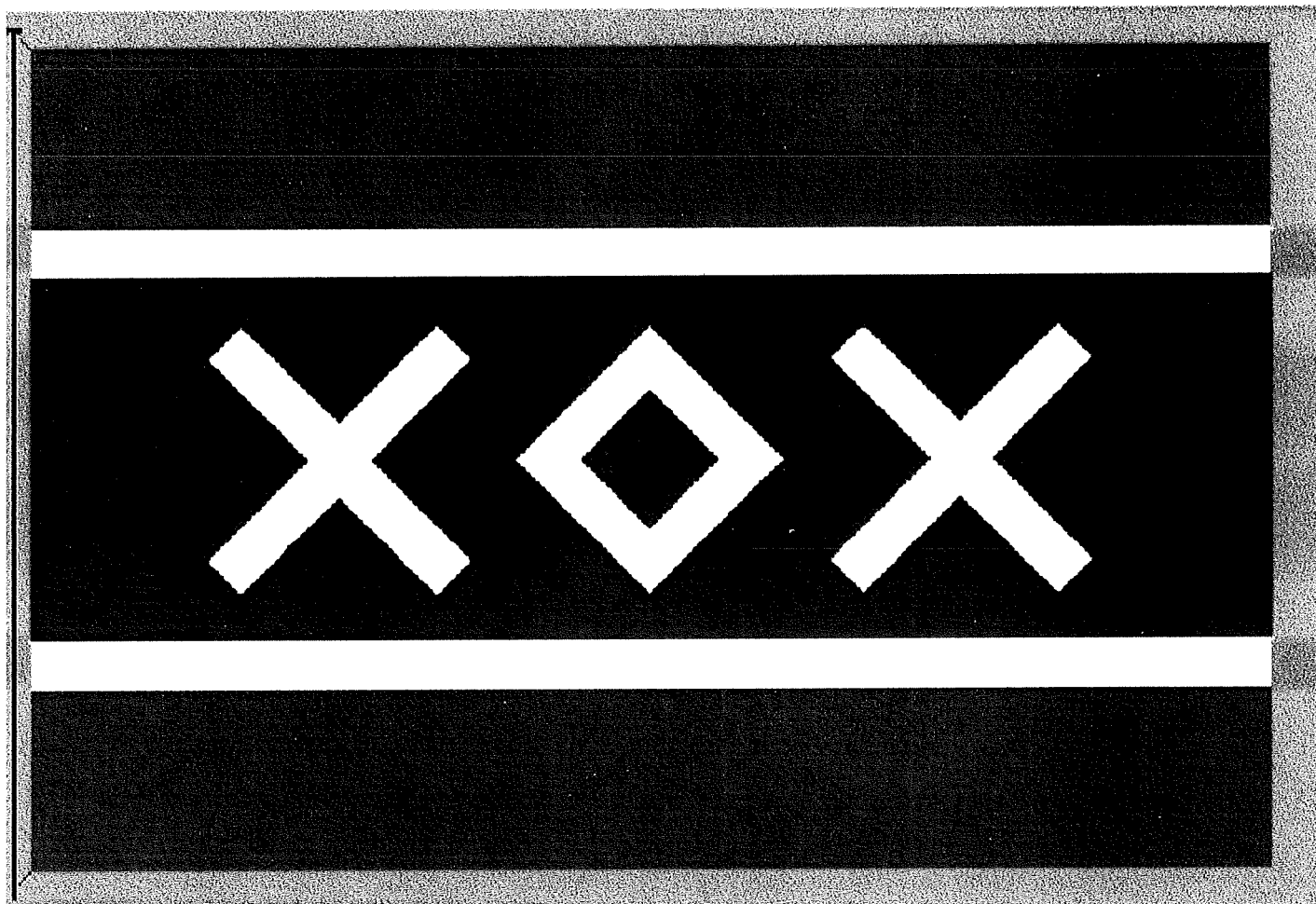
ONTWERP VAN EEN GEMEENTEVLAG VOOR BERGEN OP ZOOM

Tekening in kleuren [computertekening]

ONTWERP VAN EEN GEMEENTEVLAG VOOR BERGEN OP ZOOM

Tekening in kleuren (computertekening)

ONTWERP VAN EEN GEMEENTEVLAG VOOR BERGEN OP ZOOM

Tekening in kleuren (computertekening)

5
(behoort bij verzameling 1997, nr. SA/1)

De raad van de gemeente Bergen op Zoom,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 februari 1997, nr. SA/1,

gelet op artikel 147 van de gemeentewet,

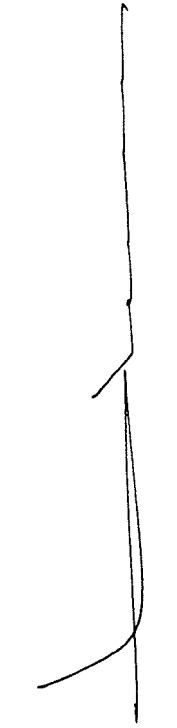

B E S L U I T

1. Voor de nieuwe gemeente Bergen op Zoom het wapen en de vlag van de oude gemeente Bergen op Zoom, zoals die zijn vastgesteld bij besluit van de Hoge Raad van Adel van 16 juli 1817, respectievelijk bij raadsbesluit van 24 februari 1978 te blijven voeren.
2. Voor Halsteren het wapen en de vlag van de voormalige gemeente Halsteren vast te stellen als dorpswapen en dorpsvlag.
3. De Hoge Raad van Adel hiervan in kennis te stellen conform de richtlijn van de Minister van Binnenlandse Zaken van 18 oktober 1977.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 februari 1997.

De secretaris,

De burgemeester,

— 4. Financiële overwegingen —

Het besluit om het wapen en de vlag van de oude gemeente te blijven voeren voor de nieuwe gemeente Bergen op Zoom heeft geen financiële consequenties.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

De burgemeester,

Mr. P.B.J.M. Thomassen.

Mevr. A. van den Berg.

Willem v. Ham
 NOORDSINGEL
 140

202 21 nov

Willem. bij deze in printje van
 de vlag zoos bij nu gemischt woralt.
 Voor een tuele ep - e oermer hinger lancee
 ik me een bevolk, want correctie moete
 nog gemischt huaren worden, zeker met
 het idee dat dit wape stasht oedel uit kan
 geen meke ve de huiss bijt.

danke en groeten

~~Gerard~~

S. J. G. G. G. G.

- format
- telen
- kleur ~~stap~~ baden
- is kroon

(behoort bij verzameling 1997, nr. SA/1)

De raad van de gemeente Bergen op Zoom,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 februari 1997, nr. SA/1,

gelet op artikel 147 van de gemeentewet,

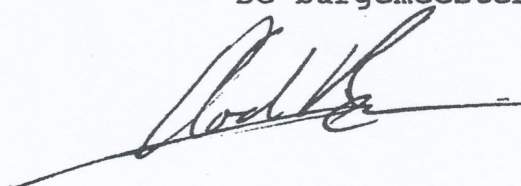
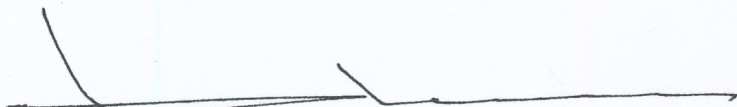
B E S L U I T

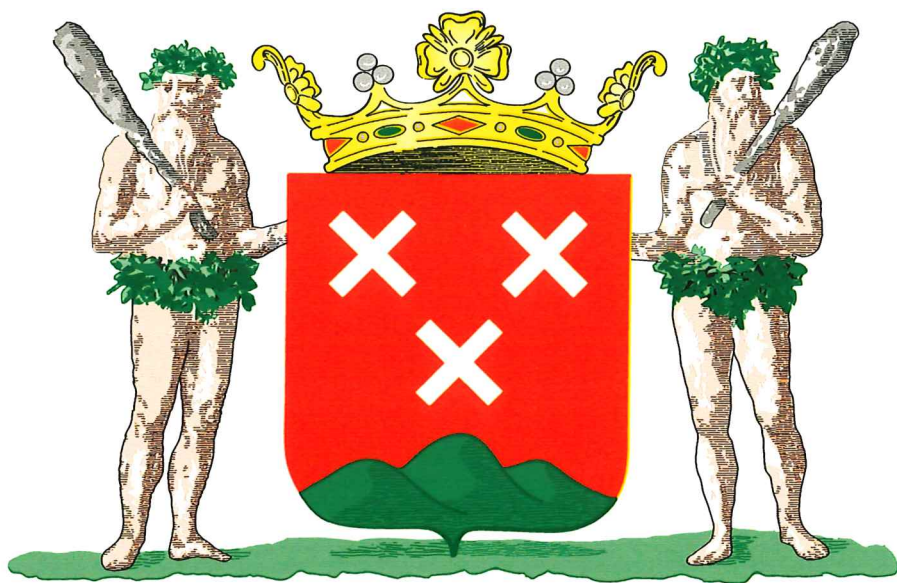
1. Voor de nieuwe gemeente Bergen op Zoom het wapen en de vlag van de oude gemeente Bergen op Zoom, zoals die zijn vastgesteld bij besluit van de Hoge Raad van Adel van 16 juli 1817, respectievelijk bij raadsbesluit van 24 februari 1978 te blijven voeren.
2. Voor Halsteren het wapen en de vlag van de voormalige gemeente Halsteren vast te stellen als dorpswapen en dorpsvlag.
3. De Hoge Raad van Adel hiervan in kennis te stellen conform de richtlijn van de Minister van Binnenlandse Zaken van 18 oktober 1977.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 februari 1997.

De secretaris,

De burgemeester,

Bergemaren praten over
Grote Markt

3 pagina

Groeten van
Paul en Yvonne

5 pagina

Toeteroet
onthuld

13 pagina

13 pagina

14 FEBRUARI 2001 • NUMMER 7 • 8E JAARGANG • Dit is een gratis nieuwsblad voor de gemeente Bergen op Zoom

Nieuwe gemeentevlaggen voor Bergen op Zoom

BERGEN OP ZOOM - Burgermeester F. van der Velde van Bergen op Zoom overhandigde dinsdag 6 februari het eerste exemplaar van de nieuwe Bergemaren vlag aan mevrouw S. van den Brand Fensdorf, de eerste burgemeester die schriftelijk reageerde op een krantenartikel waarin de verkoop van de vlag werd aangekondigd.

De gemeente heeft besloten nieuwe vlaggen te laten maken omdat de voorraad van de grote vlaggen uit 1987 uitgeput was. In totaal heeft de gemeente nu op Zoom

- De nieuwe vlag van Bergen op Zoom (1,50 x 2,00 meter) (79,95 voor de kleinere versie)

derig grote vlaggen aangekocht op initiatief van de Gemeentelijke Archiefdienst en Lia van Roppelen handwerken, hobby en fonteinuren. In totaal zijn vijftig grote en tweehonderdvijftig kleine vlaggen gemaakt. De verkoopprijs bedraagt 300 gulden voor de grote vlaggen en 179,95 voor de kleinere versie.

Problemen Bergse jeugd lijken groter dan gemiddeld

Politiek geharrewar over gezondheidsrapport

BERGEN OP ZOOM - Onlangs is een rapport verschenen over een provinciaal onderzoek naar de gezondheid van jongeren. In dit rapport op Zoom nog niet openbaar gemaakte - rapport staan bevindingen die voor Bergen op Zoom en omgeving niet benaald bemoedigend zijn.

(Door Rien Dekkers)

LEUWIS

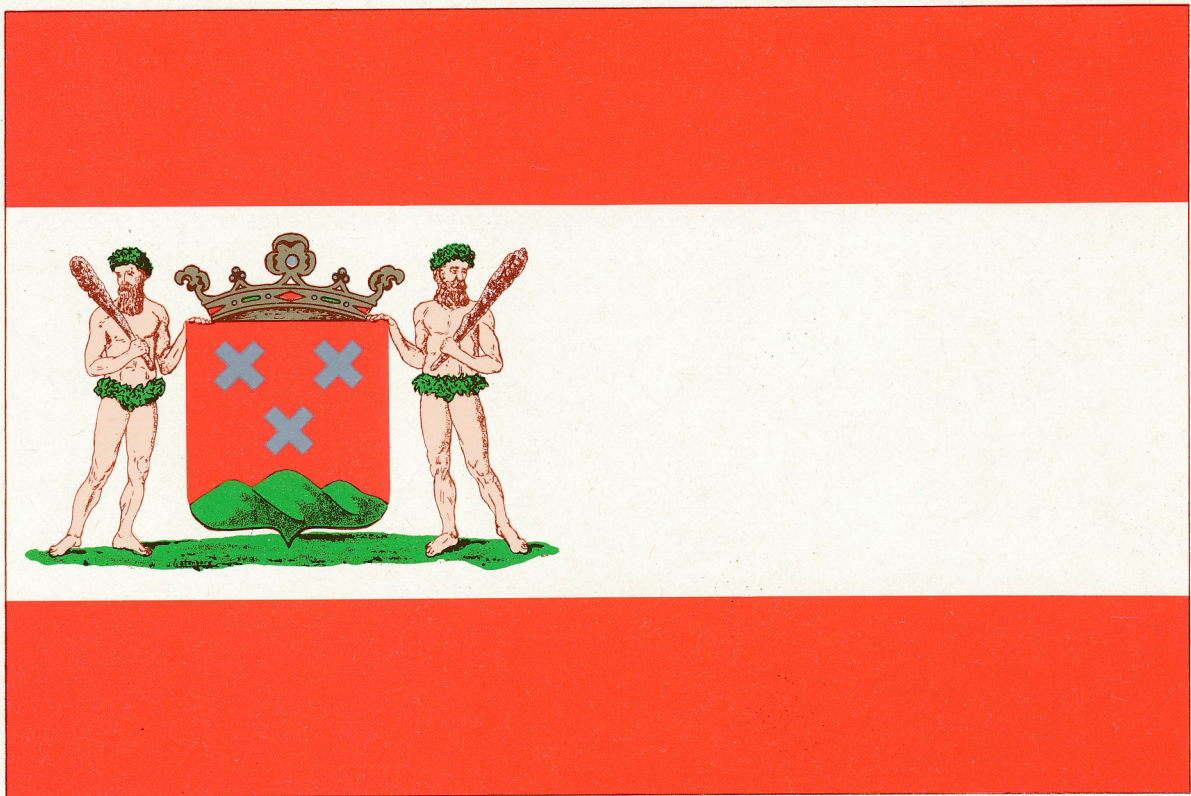
Memo

Aan: Cees Vanwesenbeeck
Van: Willem van Ham
Datum: 29-5-01
Betreft: vlag van de gemeente Bergen op Zoom

Referentie: gesprek van 27 april l.l.

In december besloten B & W de vlag/tekening van de vlag aan te passen aan nieuw model.
Ten behoeve van publicaties is het nodig de juiste datum en tekening vast te leggen.

Nu gaarne spoedig een besluit met tekening!

ERE-VLAG VOOR BERGEN OP ZOOM

De Raad van Europa reikt elk jaar een aantal erevlaggen uit aan gemeenten die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt bij het uitdragen van de Europese gedachte. Dit jaren werden er negentien toegekend, waarvan Bergen op Zoom als enige Nederlandse gemeente deze onderscheiding ontving. Bernhard Eicher, lid van de Raad, overhandigde het dundoek op zaterdag 26 september aan de burgemeester van Bergen op Zoom, mevr. Ans van den Berg. Zij hees daarop de vlag voor het oude stadhuis aan de Grote Markt aldaar.

Bron: Teletekst Brabant TV, 4 juni, p. 152 en BN/De Stem van 28 sept. 1998.

Bergen op Zoom trots op Europese vlag

Van onze verslaggever

BERGEN OP ZOOM - Onder het toezicht oog van tientallen Bergenaars heeft een trotse burgemeester A. van den Berg zaterdagmiddag de Europese erevlag gehesen voor de gevel van het oude stadhuis. Zij noemde deze onderscheiding geen verdienste van de gemeente, maar van de hele Bergse gemeenschap, die zich inzet voor goede Europese contacten met de zustersteden Oudenaarde en Szczecinek.

De plechtigheid rond de uitreiking van de vlag begon in het Markiezenhof. Daar sprak Bernhard Eicher, lid van de Raad van Europa, Bergen op Zoom lovend toe. „Deze erevlag is een beloning voor de inzet die hier geleverd is voor Europa.” De Raad, niet te verwarren met de Europese Unie, is in 1949 opgericht en telt veertig lidstaten die meer dan zevenhonderd miljoen inwoners herbergen.

„Er is in vijftig jaar veel vooruitgang, vrede, vriendschap en verdraagzaamheid ontstaan, nadat anderen in de oorlog geleden hebben voor onze vrijheid. De jeugd heeft de plicht die erfenis niet te verspillen, maar gezien het enthousiasme van de jongeren hier moet dat lukken”, meende Eicher, die de erevlag overhandigde aan de burgemeester. Die sprak namens de Bergse bevolking een dankwoord voor de bijzondere onderscheiding, die volgt op het verkrijgen van het Europees Diploma.

Stimulans

Van den Berg droeg de vlag op aan alle inwoners van Bergen op Zoom. „Wij kunnen

Zoom trots op Europese vlag

als gemeente wel contact leggen met Oudenaarde en Szczecinek, maar de echte band wordt gesmeed door de mensen zelf, mede dankzij de inzet van de stichting Jumele. Deze vlag is dan ook van ons allen en een stimulans om op deze weg door te gaan.”

De plechtigheid in het Markiezenhof werd opgeleusterd door het metsjeskoor Aloette uit Oudenaarde en jongeren van de muziekschool. Om half vier toog het gezelschap naar de Grote Markt, waar Thebaan- en trompetters vanuit het stadhuis het hijsen van de vlag inluiden. Aansluitend schetste de middeleeuwse stadsomroeper hoe 'Bergen op den Zoom' al vele eeuwen door allerhande kooplieden, hooggeplaatsten en burgers uit heel Europa wordt bezocht. Voor handel, muziek, dans, plezier, dranken en spijzen. „Bourgondisch Bergen is Brabants, is Nederlands, is Europees”, schalde hij over de Markt. „Zegt het voort, zegt het voort.”

Megastrip

De boodschap van Europese verbroedering sprak ook uit de strip van Pierke Pierlala, getekend door de Vlaming Erwin de Bie. Zijn tekeningen stonden op een reusachtig paneel op de Grote Markt. Met de afmetingen van 4,5 bij 6 meter vormen die de grootste strippagina ter wereld. Pierke trekt in het verhaal heel Europa door op zoek naar zijn roots en trekt daaruit zijn levenslessen. „Wij zijn gezwore kameroten, we zullen elkaar nuunt verloate.”

► *Burgemeester Van den Berg hijst de Europese erevlag.*

FOTO THOM VAN AMSTERDAM

BN/De Stem 28/09/1998